

Megjelen
minden szombaton.
Előfizetési feltételek.
Helyben:
Egész évre . . . 4 ft.
Fél évre . . . 2 „
Házhoz hordva, vagy vidékre
postán:
Egész évre . . . 4 ft 50 kr.
Fél évre . . . 2 „ 25 „
Egyes szám ára . . . 10 „

TÁROGATÓ.

VEGYES TARTALMU HETILAP,

a gazdasági egyesület, vidéki és városi nőegylet s a Szamos-Tiszahát közlönye.

Hivatalos és mag.
hirdetések

jutányos áron készpénz fizetés
mellett elfogadtnak.

Bélyegdíj
minden beiktatásért 50 kr.
A nyilttérben a három-
hasábos gármondsor beig-
tatási díja 20 kr.

Felelős szerkesztő s kiadó
Kovács Márton.

Szerkesztői iroda s kiadó-hivatal.
hová a hirdetések s előfizetési pénzek utasítandók,
templom-utca 548. sz.

Szerkesztő társ
Zombori Gedő.

A bikszádi fürdő.

Közli dr. Jakubovits Ferencz gy. orvos Nagy-
Károlyban, jelen idején alatt fürdőorvos
Bikszádon.

A magyarországi gazdag ásvány források nagy sorában nem csekély azoknak száma, melyekről bizton jósolható, hogy a közel jövőben, mint gyógy- és divat fürdők jeles szerepet fognak játszani. Találunk ugyanis hazánkban gyógyvizeket, melyek dús tartamú alkatrészeik, kitűnő sikerrel használatuk, valamint az egészségre oly jótékony hatása — különben is gyönyörű — fekvésükért sok, világszerte annyira híresztelt fürdők fölött joggal megérdemelnék a kitüntetés. De fájdalom! nálunk a fürdészet még bölcsőjében fekszik: nem értjük a gyermeket lábra segíteni, szóval szűkölködünk vállalkozó szellemű iparüzőkben, s ez annak legfőbb oka, hogy fürdőink, gyógyerejük daczára, nem emelkedhetnek. Mert míg a közönséget nálunk is a nemesített izlés ennek minden követeléseivel együtt jellemzi, mely a gyógy czélon kívül az élvezet és szórakozás után épen ugy vágyik, mint a mennyiben századunk e szelleme Europa többi népeinek társadalmi viszonyai-
ban kitűnik: az alatt itthon alig találja árnyképét azon fürdőknek, melyek emlékeztében szeme előtt lengenek.

Nem kell tehát csodálkoznunk, ha hazánkfiak drága pénzzel messze földre járnak s nem halgatván szavunkra, mikor a német költővel ismét és ismét mondjuk:

„Wozu in die Ferne schweifen,
Sieh das Gute liegt so nah.“

De az újabb idő e nemű törekvései ellenében nem szabad méltatlankodnunk. Van alkalmunk látni mint alakulnak fürdőtársaságok, melyek elegendő tőkékkel ellátva, czélszerűen szervezvék, s tekintélyes férfiak vezetése alatt a honi fürdők fölvirágzására legjobb reményeket nyújtanak. A megyei hatóságok is kezdik figyelmüket az illető fürdőkre fordítani, s így az országos ügyek újabb szervezésével, kivált egészségügyi törvények életbeléptetésével még sikerdusabb eredményt várhatunk. Sok fürdő kezelését ismét örömmel látjuk ügyes, külszországban megfordult igazgatók kezében, kik szorgalom és jó akarattal annyit tevének, hogy talán még csak kevés idő szükségeltetik, hogy az illető intézetek tekintélyes hírnévnek örvendhessenek.

Ez utóbbiak közé tartozik Bikszád is. Bikszád, mely alig egy fél évtized előtt néhány ószerű romladozó épület s négy poshadózó fürdőszobából állott, ma már izlés-
teljes ligetalaku külsőjével, melyben több csinos új épület czélszerűleg rendezve mintegy 50 kényelmes, világos szobával diszeleg, az érkezőt kedvesen lepi meg. A két, egymás közelében fekvő csinos kőmedenczékbe foglalt kut egy diszes ivócsarnokban áll, míg a harmadik és legnagyobb ugyancsak kőmedenczébe foglalt forrás a nép használatára és fürdő készítésre a csarnokon kívül áll. A száraz, tágas, tiszta s czélszerűleg berendezett fürdő szobák min-

den igénynek megfelelnek, s alkalmat nyújtanak a közelben elvonuló hegyi patakzuhany-
nyal a viznek mindenféle használatára. A fürdőben uralkodó rend és tisztaság a vendégre a legkellemebb hatást teszi. Állandólag a fürdőben lakó vendéglősök igyekeznek a fürdőközönség igényeinek megfelelni; míg egy a fürdőidény tartamára fölfogadott zenekar az árnyas sétányon naponta mulattatja a vendégeket.

A fürdő helyi fekvését illetőleg nem kívánom e lap olvasóit részletes tárgyalással fásasztani, miután ez nagy részben ugyanis ismeretes; de orvosi szempontból némely természetes viszonyok megemléztését annál szükségesebbnek tartom. Alig hat órányira Szatmár városától Bikszád légalja s földformációjára annyira változik, hogy az ember önkénytelenül észlelésbe bocsátkozni ösztönöztetik. Ugyanis mindenekelőtt föltűnő a légy, meleg és kevéssé változó légalj és az enyhe, tiszta, fűszeres s kissé nedves levegő, — amennyiben tekintetbe kell vennünk, hogy hegy közti fekvése daczára emelkedtebb völgyekben fekszik, De épen ez válik előnyére: a zordon hideg szelek, melyek Magyarország nagy rónáján egész erővel dühöngenek, itt a környező magas hegyeken megtörődnek, míg másoldalról ezen emelkedett állás a völgyi mély fekvéssel összekötött ártalmat, a zárt levegő pangását kizárja; és így ugylátszik, hogy ezen fennsíkvölgyterület, melynek csaknem közepén fekszik a bikszádi fürdő a természettől is mintegy gyógyhelyjé van szárvá. A hegyi növényzet buja s a fürdőtől alig negyedóránnyira a legszelb szőlő terem. A ki tudja, hogy minő befolyással bir a növényzet a légmivoltára, nem fog csodálkozni, hogy itt a föld termékenységére és ércdusságára én nagy súlyt teszek. Utóbbi körülménynek köszönheti a vidék ásványvizei sokaságát, melyeknek alkatrészei többnyire vas, szénsavas és kén-savassók. Így nevezetesen említendők a büdössári, vámfalusi, tolvajkúti és felsőfalusi források. De mindezekfelett kitűnők a bikszádi források, alkatrészeik gazdagsága és szerencsés összeköttetésük által.

Nem tartom fölöslegesnek e lap t. olvasóit a bikszádi víz vegyontásának főbb pontjaival megismertetni, s ezt annál szükségesebbnek tartom, mert szándékom az ezen vegyontáson alapuló gyógyhatást kimutatni, s a vízhasználatával történő visszaélézeket elhárítani.

Ez a víz az ugynevezett sós égvényes savanyú vizek csoportozatához tartozik, s ezek közül egyike a leghathatósabbnak nemcsak Magyarországon, s e tekintetben fölülmúlja — a mint látni fogjuk, nemcsak a nevezetes Gleichenberget, hanem a világhírű Selttervizet is. Bikszád három nagyobb forrása, az István-, Klára- és Endreforrás csak a konyhasó és szénsavas natron mennyiségére nézve különbözök; nem követünk el tehát hibát, ha csak az egyiket teszszük vizsgánk tárgyává. A királyi magyar természettudományi társulatban fölolvasott, Molnár János ur által végbevitt vegyontás szerint a Klára-forrás

vízének legtöbb szilárd alkatrésze — ásványrésze van; még pedig tartalmaz egy bécsi fontban 60.95 szemert, és ebből 20.2 szemer konyhasót, 36.4 szénsavas natront, 2.2 szemer borsavas natront, 1.5 szénsavas meszet; továbbá kisebb mennyiségben magnesiát, vasat, jodot, timsót stb. A szabad szén-sav 8.9 köblüvelyk.

Ha már ezen vegyontás szerint a bikszádi vizet a szelter vízzel összehasonlítjuk, kitűnik, miszerint az első kétharmadrészzel, több szilárd részeket, több mint még egyszer annyi szénsavas nátront s egynegyedrészszel több konyhasót tartalmaz mint az utóbbi. Ugyazint a többi alkatrészekre nézve sem áll utána, sőt amazt a kén-savassók (hashajtósók) hiánya és a borsavaszat (olvasztósó) tartalma által fölülmúlja. Épen így áll előnyben a gleichenbergi Constantin-és Verleforrás fölött, és végre kitűnik még más öt magát illető tulajdonai által. Hamég ezenkívül a bikszádi fürdő egészséges fekvését s enyhe légmértékletét veszszük tekintetbe, talán merész, mert új, de azért nem kevésbé igaz állítás, ha azt mondjuk: hogy Bikszád, ha nevezett gyógyforrásokat nem mulja felül, azoknak minden bizonynyal utánok sem áll.

E víz fötulajdonsága olvasztó erejében áll. E kifejezést érdeklőleg legyen szabad a nem orvosi közönségben uralkodó bal-felfogás elhárítása végett, némely fölvilágosítással szolgálnom. A mint tapasztaltam a közönség legnagyobb része az „olvasztó“ és „hashajtó“ kifejezést synonymnak tartja. Olvasztók pedig orvosi felfogás szerint azon anyagok, melyek legfőképpen mindenekelőtt a test leginkább a vérre, mint azok vivőjére hatnak. Az ily hatás természetesen élénkebb anyagcsere, tehát a test szerveinek nagyobb működése által eredményeztetik, mi azonban épen ugy történik a bőrlikacsok és a húgyszervek mint a belek utján. A mondottak nem ismerése azon uralkodott és még uralkodó balvéleményeknek az okozója, mintha a bikszádi víz hashajtó erővel birna, és így képződött a rozsz szokás oly rendkívüli vízmennyiségek ivására, melyek már sokszor okoztak halált. Ugy vélekedtek: ha az orvos otthon azt mondotta, hogy a víz olvasztó, tehát annak hajtani kell, és ha még nem hajt 5 pohár, majd fog hajtani 15 vagy 20; és az valóban meg is hajtotta. De mi volt itt az oka? talán a víz minősége? Nem. A víz mennyisége és nehéssége, mert miután nem maradhat oly nagy víztömeg a testben, és a vizelet utján sem távolíthatatik el, a bél által kell hogy kiüríttessék. Ezért nem kell Bikszádra jöni, — a ki hon 15—20 pohár közönséges vizet győz inni, elérheti célját ezen érdekből. Ámde a víz előbb mondott tulajdonságai miatt csak ugy hathat, ha a gyomorból lassanként szivatik föl a vérbe, és a vérbe fölvétele után olvasztólag jut a testnek minden részeivel érintkezésbe; ha pedig mindjárt áthajtatik, akkor nem használható, de sőt inkább árt.

Ha pedig az ember ezen vizet reggel-
lenként mérséklettel (legfennebb 5 pohárral)

és a szükséges elővigyázattal használja, akkor némely betegségekben fölülmulhatlan. Ugy mindenekelőtt kitűnő a lég- és emésztésszervek mindennemű idült bajaiban, alhát vérepanángások és az ezekből eredő aranyeres bántalmaknál; nem kevésbé kitűnő eredményt látunk máj és lép dugulások s daganatoknál mint ezek nálunk váltólázak után beállani szoktak az azokkal járó vérepességben, a köszvény, a gümő és görvélykor első stadiumában; ugy némely bőrbajoknál, melyek rossz véralkatás vagy lanyha anyagcsere alapján alakulnak; ugy szinte hugholyag és hughyeshurutnál, hughyó képződésnél és idült vese bántalmaknál.

A víz ivás közben kellemes savanyu, kissé csípős és sós ízű, tiszta, alig észrevehetőleg sárgásszínű és szagnélküli; nagy mennyiségben is könnyen iható és a mi figyelemre méltó az, hogy egy bizonyos fokig, mennél többet iszik az ember, annál többet kíván.

De ezen szomjnak nem szabad engedni, kivált gyenge elsatnyult testalkatu vagy gyenge gyomorral bíró egyéneknél, kiknél a test szervezete nem bír elegendő reakciónális erővel; így nem ritka eset olyanoknál több pohár használata után a vizenyős duzzadáások előtünése a képen vagy a végtagokon, melyek azonban néhány napok alatt többnyire önként elmúlnak. A víz hasznának első és biztos jele, ha csak az ember az étrend ellen nem vétkszik, a jó étvágy és a nyugodt álm; azért nem lehet a beteget az ét- és életrendre eléggé figyelmeztetnem, mert néha csekély kihágás megtartja hetek sikerét.

Dr. Jakubovits Ferencz.

A pálinka és az ivás mint a nemzet satnyulásának előmozdítója.

Nagyon tisztelt Szerkesztőtárs ur!

Én a nagy világegyetemet egy tekintem, mint akármely más községet, egy család atyához hasonlítom az egész nemzet felett atyáskodva uralkodó fejedelmet. S valamint egy lelkiismeretes kormány, mely ad valamit az alattvalói szeretetre s a kérlelhetlen történelem lapjaira, nem törekedhetik egyébre, mint a népek, az egyetemes nemzet család boldogítására, ugy tőlünk atyáktól jogosan megkívánja, hogy mi is arra törekedjünk, hogy az állam czéljainak ép testti, lelki, eszközei legyenek. Kíélt nép nem képes többé semmi szépre, nemesre; végletekre lobbanhat ugyan,

de kivitelre ereje kitartása nincs. A nemzet anyagi és szellemi ereje a jelenben, századokig, örök időnkig függ a nemzet testi erejétől. A test és lélek rokonsága hozza azt magával, hogy satnya testben satnya lélek lakik, s megfordítva, ha erős a test, erős a lélek. Avagy nem állunk-e meg tisztelettel az ős magyar erények előtt; elvagyunk törpülve utánozhatjuk azokat, de el nem érhetjük, miért? mert nem ily test szoritotta magába a kaczagányos Árpádok nagy lelkét. A nemzetet pedig erőssé a mértékletes életmód teszi. „Hazánkban ma holnap több a koresmáros, mint az ivó“, szolt a minap egyik állambölcseink, ma már ünneppapjainkon több az itas, mint a józan. Nézd e dözsölő baromi népet; hát ilyenek voltak a Vereczkei szoroson Etele földjének elfoglalására behívott ősök. Oh nem! mikor ők lábait az hon földére tették, még semmiféle szeszest italt nem ittak. E józanság tartotta össze a nemzetet oly szép rendben, hogy heves keleti vére daczára pártokra nem szakadott, mint történt a hazát foglalni vándorolt german fajokkal. A magyart józansága egybe forrasztotta nem csak hogy dicsőséggel állja ki a csaták tüztét, de hogy az akkori időben pártatlan államszervezetet alapított meg, szépet s nagyszerűt, mely előtt mint ezredéves alkotmányunk változhatlan alapja előtt, kegyelettel állunk meg most is. Akkor tiszta volt a nemzeti vér, fájdalom ma meg van romolva. Ha köznépiünk egészségi állapotát nézzük: megdöbbenünk; a vér teljesen romlásnak indult; az ivás, mely nem csak minden ember homlokára más természeti képet fest, az egyik sir, másik nevet, a harmadik káromkodik, de a vért tovább hevítve, egyikbe szenvedélyeket ébreszt, kicsapongóvá teszi, másikat önfeledten önakarátán kívül gyilkosságra, az ivás főleg a pálinka ivás népiünk vért oly folytonos hullámmozgásban tartja, hogy az erény és tisztaság a leány egyetlen éke könnyen szemérmetlenül, sőt legtöbb helyen nyíltan felkorbácsolt hullámmozgás martaléka lesz, a rossz harapódzik tovább, a szenvedély féktelenül tombol, s már ma egész helységek ronda betegségbe szenvednek, s a mi aztán még rosszabb, önmaguk által gyógyítva a ragály a vérbe ment át. Mi csinálta mindezt? a pálinka ivás és az azzal öszvekött mértékletlenség. Pedig csak a józan ész az erős támaszpól, a tiszta fénypont, melyben mint az opálon a napsugár ragyog ezer bájoló színben a tiszta nemzet dicsősége.

A mértékletesség nem engedi torz képpekkel elrutítani a nemzetet. Állítsanak önk

szemben egymással ifjakat, kik a gondos szülői nevelés alatt megtartották testök, lelkök szeplőtlen tisztaságát, (ámbar fájdalom, ilyet önk ma keveset kapnak, a 12 éves gyermek tánczolni tanul, s a 10 éves leánykának udvarol, a 15 éves fiut az apja viszi közhelyekre, s eszébe juttatja ez s a leányokkal való társalgás a fajtalan életet), s egy már iszákos ifjut: nézzék önk, minő véghetetlen különbség a kettő között. Amanak arca tiszta szende nyugodt, szeméinek fénye vonz, ennek arcán reszketnek a vonások, alattomos tűz, mely bizalmatlanná tesz, lobog a szemben, az egész küllegen látszik, hogy minő rut az ifju, kiről már le van fúva az ártatlanság himpora. Ma már minden lépten nem csak részeg férfit és részeg nőt, de részeg gyermeket is találunk. Van-e ennél csufabb s a nemzet jövőjére nézve van-e ennél megrendítőbb?

S ez nem csak mint honfinak fáj, de mint keresztyénnek szégyen. Nézzék meg önk Izrael népet, mely a pálinkát ez átkozott italt maga méri, találunk-e önk között részeget. Bizony józan életü mind addig, mig egyháza törvényeit megtartja, csak a mint mondani szokták midőn civilizálódik vagyis vallástalan lesz, akkor kezdi meg a részegséget, elvetemültséget.

Ez a józanság tartotta fenn, tartotta össze annyi századon át ez üldözött népet a józanság tette sivár életmódja daczára erős kitaratóvá, szilárd jellemet, vallásához való ragaszkodást ez adott. A héber atyától gyermeke nem tanul részegséget. Mig nálunk a falu-i nép a kisednek a mint az anyai emlőről leszakadt, már pálinkát ad. — Lehet képzelni. mint öszszerontja egész belsejét a gyenge gyermeknek a romboló ital. Nézzük meg helységeinket, a szép daliás magyar legények ma arra ritkák, köztök és a szeszest italokkal nem, vagy legalább keve ebbé élő nőnem között nagy különbséget találunk. Némely nő beillenék testörnek, piros, szép, egészséges színű, vidor kedélyű, mig a férfiak mellettök törpeség mellett legfőlebb munka edzett izmosság által tűnnek fel. Ilyen helységekben lehet leginkább meglátni, minő hatással van a pálinka ivás a nemzet satnyulására.

A mértékletlenség következménye, hogy kopik a dicsőséggel szerzett ősi czimer, más kézre ment át a birtok; az ősök arany, ezüst alatt, az utódok adósságok alatt görnyedeznek, az arany és ezüst után tovább adtak a jobbágyokon, az ősi birtokon, s ma

TÁRGA.

I. SZELLEMÉNEK.

(Pest. 1866.)

No zengjen többé a dal, némuljon el mint
A száraz ágon villám ütött madár,
Minek ott a dal, hol fájdalom a szívben;
Az élet bus, rideg, mint az őszhatár!
Vészduzta zordon havával a sorskeze,
A fájó szív sebet örökre fedje be.

Legyen sötét, mint az ős chaoskor vala,
Isten ne hozza fénynapját többé föl,
Ha a szív zord fájdalma közt értelen,
Ha egy perc alatt villámként meg nem öl.
It e földön minek is már ez az élet,
Ha a szívnek még csak szeretni sem lehet!

Csak ő volt szívemnek megszentelt hazája,
Csak szerelmével volt édes életem;
Mint az édes anya mosolygó gyermekén,
Ugy csüngött lelkem az égő két szemem!
Oh minden oda, egy élet és egy világ,
A szív elszárad, mint gyököt vesztett virág!

Koldus s elvénült lett a gazdag ifjúból;
Egyetlen kincsem egy keskeny sirhalom,
Elveszett a remény, a vágy, ez meg maradt,
Hogy fájdalommat legyen hol ki sirnom.
A feltámadásban sem hiszek már többé,
Hol a kéz mely az őt ujja teremtené!...

Sirontul élni nekem anyit tesz ma, mint
A lomb vesztett fán az árva kis virág;
Jobb az utfélen pornak, élettelenül,
Mint örök életével a mennyország!
Hisz nyílt röptében az eget kéri lelket,
A sors keze perczenként kéjjel fojtja meg!

Szünjön meg hát a dal örökre, és te szív!
Felejtse el, hogy boldogságról álmodál,
Légy néma hát, mint a bányász, kit a kemény
Sziklák zuztak össze a kinszalomnál;
Gyorsan lezajlik életünk, s a véghatár.
A sir, — hol szív, érzés és gondolat megáll!...

Zombori Emőd.

EGY POLGÁR LEÁNY.

BESZÉLY AZ ÉLETBŐL.

Zombori Gedőtől.

(Folytatás.)

II.

A közelebbi időknek, melyek az ember szellemi tulajdonai és igényei teljes elanyagiasodására vezetnek s a bünt, erényt csak a haszon látüvegén néző, ugynevezett civilizátionak — leggyászosabb kinövése az lstenagadás. A gyermek s a félbolond, a kezdő, ki a tudás elemeit betűzgeti, hogy tudósnak látassék, mint ki a természet erőiből magyarázza a kezdetet és lételt e folytonos enyészetben fennálló örökkévalóságot: tagadja a mindenek végokát. S miért? Csak azért, mert esze fel nem ér oda, mert a mindentudó nem ad százezreket vétkes kéjvágyaiknak, s azért mert korunkban divat a

kétkedés. A majmoló emberről pedig nem csak kálapjának, felöltőjének; de még hitének is van divatja.

Az anyagi pornak nem fásaszja lelkét fenséges eszmékkel, nincsenek ihletett órái, őt egészen az anyagi élet veszi igénybe, s ha tanul buvárkodik ennek irányában teszi azt. Az ember egész szellemi erejét a haszonnak adta szolgálatába. Ez az irány a természettudományoknál, a természet erejének tanulmányozásánál is; a természettudományok a közelebbi időkben nagy haladást tettek, de ez önző század kezén e nagyszerű ismeretkör egészen elvesztette méltóságát, a pénz szerzés tanávé súlyedett, s ép azoktól, kik e tudományt foglalkoznak, ered korunk legnagyobb hibája az lstenagadás. Ne nevezétek tudósnak az ilyet, a valódi tudós az erők működésében lsten látja, elismeri ugyan, hogy a természet erőt tartja fenn a világot, de hogy a természet erőt ki tartja fenn, a valódi tudós csak ugy értheti meg, hogy a természet erőt lsten trónusától indulnak ki s annak lábaihoz térnek vissza. Még alig hat éve halt el Erdély egyik kis városában, hol a világtól elfeledve élt, saját hazájától nem ismerve, a külföldtől bálványozva, Bolyai Farkas, a nagy természettudós, e század legnagyobb mathematicusa. Ő ugy hitt a hallhatatlanságban, hogy halála előtt megírta, s barátai közt szétosztotta fenséges eszmékkel gazdag búcsúját, melynek egyik pontja így szolt:

— A sok x-et leirt tanár elmegy ama felsőbb táblához, hol az itt megfejtetlen maradt, x-ek fognak megfejtetni.

Ilyen a valódi tudós, ki a természetet egész mélységében tanulmányozza.

E nagy tudóstól alig pár óra távolságra élt ifjúkori barátja, kivel együtt utazták meg a külföldet, s tanultak egyetemen Kőrmenti Ferencz; a honnan barátja hitet, ő kétkedést, mindon iránti csipős gunyt, egy világ gyűlölő sötét nézetét és sarcasmusát hozta

már annyi fényes régi család sarja a porból kitudi az égre fájdalomban megtört sohaját. Mi vitte el? a mértékletlenség. Hány jómódu falusi gazdát tudunk, ki még néhány év előtt gazdag volt, s most testben, lélekben összetörve általa szerencsétlenné lett övéinek könnyeitől is gyötörtetve, vagy tőlök elhagyatva vánszorog kolduló boton. Fenn a mértékletlenség a telt kelyhekbe s szennyes ölelésbe, lenn a pálinkás üvegekbe fullasztja a régi jóllétet.

Az eredmény lenn és fenn egy, csak a mód és eszközök különböző. Ilyen korhadat fának tudják önök milyen a sarja? tudják önök, hogy lehetlen az új ifju fának megélni ott, honnan a vén fa ki vette az utolsó tápot is. Az ősi birtok idegené lett, az előbb kényelemben nevelt gyermek az apai könnyelműség által megfosztva mindentől, midőn az életbe lép vagyontalanul, nem küzd tovább, hanem oda veti magát a könnyelműség karjaiba, lesz gyalázata a szép névnek, terhe az államnak, pedig most minden elveszett honfival, minden elpazarolt szellemi erővel, a haza élete szegényebb lesz egy évvel, vagy tán egy századdal. Kevesen vagyunk, és sokan ellenünk!

Mértékletességi egyleteket kell alapítanunk lenn a nép kunyhóiban, s fenn a gazdagok palotáiban! Különböző elpusztulunk, kiveszünk, „mint oldott kéve szét hull nemzetünk.“ Ifjaink mulatság evés ivás helyett használják fel a drága időt a tudományokra, őrizték meg tisztán testüket, lelküket, szükségük van arra a hazának. Be kell zárni a korcsmákat... nem ez így nem használ semmit, kevesbiteni kell a korcsmákat, s többíteni, jobb karba hozni az iskolákat, nevelni a népet, hogy ő lássa be minő élőhalálká teszi őt az ivás, s minő gyilkos szerekkel semmisít meg ez benne minden jót; lehet ám kevesebbiteni a szeszgyárakat, s vasutakat, gőzhajókat építeni, hogy a pálinka főző tisztokból kimaradott gabonáinkat a külföldre szállíthassuk elárúsítás végett. Hogy erre minő állami helyzet lenne nagy segítségünkre nem mondom meg, mert majd ezt is olyan szépen meg kellene képezni és rebusozni, mint mostanában az ön czikkeit.

(Folytatás köv.)

Gusztáryi Sándor.

Hogyan kell kemény, egyenes és tartós szérűt csinálni.

Jó kemény, egyenes és tartós szérű a gazdának valóságos kincs. Ha a szérű nem

kemény, csépléskor az ütések nem találhatnak elegendő ellentállásra: ha nem tartós, rövid használat után kicsorbul, lyukak és gödrök támadnak benne, mi által egyenetlenné lesz: ha pedig egyenetlen, cséplés közben a gödrökre eső ütések mind hasztalanok. Ennek természetes következtetése, hogy a munka késleltetik, s végre a gazdának nagy kárára még is mindig sok mag marad a szalmában. De ha a szérűnek nem volna is mind e hibái, mihelyt nem tart sokáig, már is nagy zavart okoz a gazdaságban: mert gyakran kell újítani; már pedig tudva van, mennyi kellemetlenséget okoz, ha a szérűt csak néhány hétig is nem használhatni; be se tudván a költséget s egyéb munkák elmulasztását, melyek új szérű készítéskor mindig elmellőzhetlenek.

E tekintetből a gondolkodó s számoló gazdának nemcsak kellemes lesz meg tudni, miként kelljen az említett mód szerint készítenie tökéletes szérűt, hanem tekintetbe sem fogja venni azon kevés költséget, melyet az ilyen szérű többé kerül, mint egy közönséges hibás, ha láni fogja, hogy általa esztendőnként cséplőbért megkimél, több magot kap, s egész életében sincs többé gondja szérű készítésre.

Ha ilyen szérű p. o. pajtában vagy akárhol is készítették, legelőbb is fel kell a régi szérűt vágni, s agyagját tisztán elhordani. Ennél a munkások ugyan vonakodni fognak; azt vélvén, hogy a régi agyag csak megnevedsítették s új agyaggal kevertessék ismét össze, jó szérűt fogna adni. De erre nem kell ügyelni. A régi agyag kihordása nem haszontalan munka; mert e régi agyag a legjobb trágya kivált homokos földeken, s már első esztendőben bőven megtéríti azt, a mibe az új agyag hordatása kerülhet; más részt meg éppen nem igaz, hogy az ujonnan készített szérűt kipótolja az új agyagot. Minden ujonnan készített szérűhez friss, s a lehetőségig szivós és zsiros agyagot kell venni.

E végre olyan gödröt kell keresni, melyben fazekasoknak való agyag található, mert csak egyedül ez jó, szérű készítésre. Ez ellen is lesz kifogások a munkásoknak; mert az ilyen agyag nehezebben szárad, s tovább marad lágy. De az okos gazda füle itt is siket marad.

Minekelőtte ezen agyag a szérűre hordatnék, annak helyét tökéletesen el kell egyengetni, az agyagot magát pedig kiszedvén belőle minden követ, előbb meg kell nedvesíteni, és lábakkal jól megtaposni. Ez

így meglévé előbb az elkészített agyagot másfél lábnyi vastagon kell a szérűre vinni, azon szépen egyengetni, s aztán mint a káposztát taposni. Négy vagy több ember, a mint t. i. a szérű nagyobb, vagy kisebb, négy óráig folyvást tapossa, nehogy hézagok maradjanak valahol, melyek idővel repedéseket okozhatnak. Ezután kezdődik a sulykolás a hosszú nyelű sulyokkal. A szérű t. i. deszkák tétetnek, melyekre munkások állnak, nehogy lábakkal gödröt okozzanak, s ezen deszkákról veregetik a szérűt egyik végétől a másikig. Mihelyt egy részre le van sulykolva, a deszkák odébb tolatnak. Így marad azután a szérű 4 óráig, mely idő alatt az agyag rendszerint annyira megszárad, hogy nem tapad többé a sulykoló faeszközköz. Ez idő után néhány embernek a szérűt csépekkel egy egész óráig jól kell csépleni, s azután ismét 24 óráig veszteg hagyni. Így kezd az agyag száradni, mire a szérű ismét mint előtte való napon csépettetik, s ez addig tart, míg minden repedése el nem mult. Ha ezen veregetés által a szérű mindig keményebb és szárazabb lett, arra legalább négy akó marha vér, melyet mészárosoktól vehetni, öntetik reá s egy seprővel minden részben egyengettetik. A vér 2—3 nap mulva egyengettebe vonul ez agyagba, s annak apró repedéseibe, melyek idővel fel szoktak volna repedni. Most végre kovácsmühelyekből gyűjtögetett vaspor hintetik a még nyulós vérre. Most újra sulykoltatik, s naponként egy óráig csépettetik, míg egészen meg nem keményedett, és semmi repedése sem látszik többé.

Az ilyen szérű oly erős és kemény, mint a vas. Nem kell attól tartani, hogy felcserepedjék, vagy lyukak támadjanak benne. Csépleni sokkal könnyebben lehet rajta, mint a közönségeseken. A gabona minden ütést megérez. Egy kalász sem bujhatik el a csépek elől. Az ilyen szérű 50 esztendőnél tovább tart, mely idő közben azt, a mibe került, gazdájának majdnem ezerszerre téríti meg.

A szérű készítés ideje május és június hava.

Néhány szó Szatmár város és megye hölgyeihez.

Most harmadizben van szerencsém Szatmáron a nő-ruhaszabási műrajzban órákat adnom, s jól esik lelkemnek végig tekinteni volt tanítványaim során, látva, hogy ott vannak ők megyénk és városunk legmiveltebb köztiszteltek hölgyei közt mint jó anyák s lelkes honleányok, kik a szépet a szükségesséssel a legszerencsésebb női tapintattal tudják egyesíteni. En voltam első

Csak egyszer egy a rengeteg mélyében eltévedt bojtár látott különös dolgokat. Rémes éjszaka volt, az eső zuhogott, a sűrű dörgéstől remegett a föld, ő jött, mindig haza felé tartott, de az éj rajzolhatlan nagyszerűségétől meglepve, utjában részint a rohanó patakok által gátolva is ment, de került a véresebb völgyeket, sziklamélyedéseket s eltévedt, de azért ment mert gazdája megparancsolta, hogy délre kiűnn legyen a nyájjal, ő pedig a faluban az időt eltöltötte, s már éjfél volt, tán a vihar szét is verte a nyájjal, de ment azért is, mert megállapodási helyet nem talált. Azonban mindig belelép tévedt; azt hitte ismeri a Firtos minden szikláját, minden zugát, a villámok fényénél belátta, hogy a táj előtte egészen ismeretlen. Egyszerre csak nagy fény bukkant elő a sűrűséből, egy barlang szűk nyílásán át jött a fény. Közel ment; de hát uram Isten mit látott? az a barlang, maga volt a pokol, tág ölemben roppant tüzek égtek, a tüzek körül sötét alakok jártak keltek uram boesál magok az ördögök lehettek, s az ördögök közt ott volt maga Köröndi ur is, ott állott valami nagy csikorgó maschina előtt, szurtos volt s olyan kormos, hogy nagy kék szemem kívül egész arczán nem lehetett semmit megkülönböztetni, pedig szép sudár szőke bajusza volt. Nagy kemencékben olvadt valami, azt kimerték, kiöntötték ide, öntötték közibe valamit, azzal beöntötték oda, jaj de mennyi mindent nem csináltak azok a sötét alakok, kik uram boesásd meg nem is az emberek nyelvén beszéltek, nem volt a sem magyar, sem oláh, sem polyák, ez még csak ment, de hát ott a szegletben valami magától mozgó fekete ördög, mert bizony csak külsőleg volt a maschina a mit bele tettek, mindenből aranyat dobott ki!

Igy beszélt a falusi fiúcskós szájtatva bámult reá a többi. (Folyt. köv.)

haza. Eleme a volt, hogy tagadott mindent a mit más hitt, büszkesége, hogy évek óta nem imádkozott, s mégis mindenkivel jót tett. A tudomány iránti szenvedélye azonban megmaradt; nagy fűvészt volt, lassanként megismerte a füvek gyógyerejét, kísérleteket tett a falu betegein, a melyek midőn sikerültek csakhamar a vidéken mind híres orvos lón ismeretes, s tödultak hozzá a környék szenvedői. E hír hízelgett híuságának, s most az orvosi tudományokat nagyobb kitartással tanulmányozta; a szegényeket ingyen gyógyította; de csakhamar gazdagok, előkelők hintői váltották fel egymást az orvos egyszerű laka előtt. Köröndi a gyógyfüvek szedését állítólag a vadászattal kötötte össze; ott hol az Firtos óriásai, bérczei emelkednek, regényes szikla csúcsokkal, melyeknek lovag váraitól homályos mesék beszélnek, hol a bérczetlen hőmpölygő patakok omlanak alá örült sebességgel, ott vadászott ő napokon át; de viharban nem lehet vadászni, pedig ő volt a bérczek közt a sötét viharos éjeken is, midőn az égű fényes lámpái csatázó villámok pótolták, s fekete felhőkből tüzes golyókkal lőtt a haragos ég. A mint a vihar közelgett, ragadta fegyverét s ment a bérczek közé. Mondanunk sem kell, hogy a nép őt csakhamar csudás lénynak nézte, ki alvilági lelkekkel van összeköttetésbe, ezek segélyével gyógyít, kinék ő orvosságot ad annak meg kell gyógyulni, de egyszersmint a lelke elkarhózik. Így csakhamar a lelki üdvőt féltő nép elhagyta őt, ő összeomlott, kis lakából kiköltözött a bércz alá, hol nagyszerű vadász kastélyt építtetett, keleti fényvel vette magát körül, nála minden mesés pontossággal ment; a különböző szobákból szobákba jeladó sodronyok szolgáltak, a talajon sülyesztők voltak, terített asztal, étel-ek, italok egy rugó nyomására előbukkantak mintha a mesék országa lenne ott, salonya, melynek falain ásvány ékekből készült alakzatok, képek, ritka fegyverek díszlegetek, egy percz alatt gyógyteremmé változott, melynek

minden fülkéje szarított füvekkel, gyógyszeres edényekkel volt telve. — Már ez neki még a legfelvilágosultabbak szemében is tekintélyt adó titokzártságot kölcsönzött, s olyan hiedelmekre adott okot, melyet kinondani önmaguk is rösteltek. Az embert inkább hisz hihetlent, mintsem oknyomozólag, kis utángondolással az egészet megfejteni törekednek. Az egész pedig csak Köröndi gépészeti ügyességének volt tanúbizonysága. Hanem azt senki sem tudta megfejtani honnan a roppant fény és gazdagság. Hogy ő könnyeit búttá, gazdászattal semmit sem törődött, azt mindenki tudta, hogy gyógyításaiért nyert ajándékokból ennyit össze nem gyűjtötte, azt minden okos ember gondolhatta. Az emberek, kik rendszeren a magok dolgát elhanyagolják, hogy a másokéval foglalkozhassanak, sokat törték fejüket, de a titok utjára nem akadtak. Ekor tüntek fel Köröndinek a Firtos bérczei közt töltött viharos éjéi, a bérczek közt való hosszas kimaradása. Voltak ugyan vállalkozó szelleműek, kik megles-ték a természetbúvárt. Ott találták őt járva bérczről bérczre, utólérhellen sebességgel és könnyűséggel. Vállára fegyvere helyett sötét szőr általvelő nehézkedett. Mi lehetne benne más mint füvek gondolták, s a titok tovább is megfejtellen maradt. Egyszer merész falusi fiúcskó követte őt éjszakai vándorlásában, Köröndi a mit az eső megeredett, a villámok mint tűz lángok szökdeltek a haragos égen, fejére vonta selyem lombos bundáját s derült arczal az ég haragján nagyokat nevette, s ifju könnyűséggel szökelt a zuhanó patakok kövein, tréfált, beszélt a morajló babokkal nevetett a menydörgéssel szemben. A suhanéz mellett azonban leültött egy villám, épen midőn az éji vándor felnevetett, s ez annyira megdöbbsenté, hogy összeomlott, más nap midőn magához jött, oly csudás dolgokat beszélt össze, hogy a falu népe, az egész környék megdöbbsent, s többé senki Köröndi éjéről beszélni sem mert.

a hazában, ki behoztam a nőruhák köleséges szabó általi szabása helyett a könnyű és kedélyes otthon elkészítést, s most midőn fáradságos pályám szélén állok, jól esik a gondolat, hogy ez által a családok anyagi jólétéhez hoztam én is egy fővényszemet. E városhoz és megyéhez a szives fogadtatás és pártolás kedves emléke köti, azért választám e helyet utolsó óráim s működésem végpontjává, hogy itt kérjem fel utóljára a közbizalmat. Ez okból hogy búcsú tanításomból a kevésbé vagyonosok is részesüljenek, a tanítási díj a vagyoni állapothoz mérten tetemesen leszállítom, s midőn a lelkes város hölgyeit felkérem, küldöm tiszteletteljes magam felajánlását a vidéki szülőkhez is, szívesen elmenvén e megye akármelyik helységébe, honnan egyes család vagy alakult társulat föl szállít.

Fáradságos pályámról, esendes elvonultságba tértek; e tanításom utolsó; ohajtánám, hogy benne mentől többen részesüljenek, s hogy én is, kinek eddig 4 ezer tanítványom volt, szállhatnék alá magányomba azon édes tudattal, hogy e megye és város hölgyei teljes bizalmát viszem magammal.

Szállásom Németiben a Kriston-háznál, ott várom hogy velem a városi és vidéki szülők rendelkezzenek. Maradván egész tisztelettel Szatmáron 1866. aug. 16.

Gusztrinyi Sándor.

Helybeli hírek.

— Reszler István operette társulata e hó 23-én kezd meg előadásait. Reszler társulatát jobban ismeri közönségünk mintsem ajánlani kellene.

A vidéki lovartársulatok közt legjobbnak tartják a Wernerét, mely városunkban ma tartja első előadását.

— Ábrai Károly városunk derék fia és író-társunk közöttünk időzik.

— Kik tiszta és jutányos műmalom lisztet akarnak venni, azoknak ajánljuk mátészalkai gőzmalom tulajdonos Schwarz Móricz ur gyártmányát, kitől igen jó gondolat, hogy városunkban is raktárt nyitott.

— Örömmel látjuk, hogy a jártabb mellék-utcaik is köveztetnek, e napokban a „katona-utca” t kövezték; jó lenne ha sor kerülne már a legnépesebb s e mellett legrosszabb pallózatú mellék-utczára — a Guród-utczára is.

— Tegnap aug. 17-én délután a vészharang tudatta, hogy egész van, H. K. piaczsori ezukrázatának jégverme gyúlt meg; de hamar eloltották.

*A legjobb dohánytermelő helyekről azon szomorú tudósítást vesszük, hogy az idén a dohánytermelés nem sikerült. Időnk mogorva, változó, egésségtelen; orvosaink ennek tulajdonítják a szemgyuladást, melyben most sokan szenvednek.

Vegyes hírek.

— Olaszországból írják, hogy Viktor Emmanuel sőt Garibaldi népszerűsége is nagyon esökkent. Hát annak a sok hanyagságnak, a közpénzek könnyelmű kezelésének, a pontatlanságnak stb. ők az okai? Hisz ezek okozták Olaszország szerencsétlenségét, vereségeit?

*Midőn a porosz király a königrázi hőst Steinmetz tábornokot a „vörös sasrend” nagy keresztjével feldíszíté (oly kitüntetés, melyben 50 év óta senki sem részesült), a mellé esatott levélben így írta a király: „háládatos aiazatos híve és királya Vilmos.”

— Garibaldirol írják a lapok, hogy a bececcai véres napon ohajtotta és kereste is a halált; nyugodtan foglalt helyet egy ágyu melletti tábori széken, mely ágyu mellől a tüzerek és lovak többszöri egymásutánban lelövettek a tiroli vadászok által és a hol jobbról balról a granatöppentyük szétrobbantak. Törzstisztjei egyikének kérésére, hogy hagyja el e helyet, csak ezen méla kérdést intézte: „Miért vonuljak vissza?” Azon válaszára: mert jelenléte egyebütt szükségesebb; mert Olaszország és fegyvertársaiért még tovább is élnie kell; azt felelte, homlokát törölve és támboltjára támaszkodván felemelkedve, hidegvérü lemondással: „Tegyetek mit akartok.” Öreg hű szolgája Basso és orvosa Albanese őt azonnal, egynéhány önkénytes által gyámolítva, golyózápor alatt, melyek közül egyik Gianninit, egy florenzei házból származó nemeset, czombjában talált, egészen azon helyig vitték, hol kocsija állt és melybe ellenkezése daczára helyet foglalni kényszerítették, „Oh bár csak talált volna magasabban és jobban az aspromontei golyó!” Garibaldi csillaga halványul, győzelmei meg vannak számlálva és mit a történetnek még az utóbbi napokból föl kell jegyeznie, övének bátorsága és hősiessége daczára előbbeni nagy tetteinek sikerei mellé nem állíthatók méltán. Legjobb volna, ha nyugodtan maradna szigetén. Date requiem Belisario!

*Egy híres londoni orvos a cholera ellen a következő biztos gyógyszer ajánlja: A mint a cholera előhírnöke a hasmenés jelentkezni kezd, naponként kevés de jól felforralt vízbe öntött egy drachmnyi gyógyászilag hígított kénsavanyt (acidum sulphuricum dilutum) kell beadni a betegnek, s ha ez az erős székürülés

kitörését nem akadályozná, itassunk meg vele azonnal 20 cseppet a közönséges opium-tincturából, s ezt több óra folytán ismételjük. Ez által nem csak elejét vehetjük a járványnak, de ha már uralkodik, el is fojthatjuk azt.

Lapunk 31-ik számában közlött saktalány megfejtése:

É-le-tem zsen-ge i-de-jét
45 62 56 30 24 7 15 5
Szen-tel-tem a tu-do-mány-nak,
9 26 41 58 52 46 65 48
Most a hú sze-re lem lé-tét
51 16 6 12 22 5 15 52
Te vé-m fel gon-do-la-tom-nak.
47 64 54 57 27 10 20 30
A fér-fi kort ha el-é-rem,
56 21 58 28 54 49 45 55
Ba-bá-mat nő-ül ve-en-dem;
59 44 29 55 23 42 57 55
Meg-lá-tom majd la-nyu-ga-lom.
61 55 40 25 8 14 4 19
Lé-te-zik-e a vi-lá-gon.
2 17 11 1 18 55 50 60.

Ü Z L E T:

Szatmártt, augusztus hó 14-én tartott hetivásári piaci árak következők köblönként: Tiszta buza 6 ft 30 kr—7 ft. Kétszeres 5 ft 60 kr. Rozs 4 ft 80 kr—5 ft. Tengeri 7 ft—7 ft 20 kr. Árpa 4 ft—4 ft 40 kr. Zab 2 ft 40 kr. Kása 12 ft. Főzelék 12 ft. Krumpli 2 ft 40 kr.

N.-Károlyban, augusztus 13-án tartott hetivásári piaci árak következők köblönként: Tiszta buza 6 ft 20 kr—6 ft 80 kr. Kétszeres 5 ft 20 kr—5 ft 40 kr. Rozs 4 ft 40 kr. Árpa 3 ft 80 kr—4 ft. Zab 2 ft 50 kr—2 ft 60 kr. Tengeri 6 ft 40 kr—7 ft. Kása 12 ft—12 20 kr. Paszuly 14 ft. Lenese 12 ft 20 kr—12 ft 60 kr. Borsó 14 ft. Krumpli 1 ft 60 kr—1 ft 80 kr.

Szerkesztői üzenet:

55. A „Sz. N.” szerkesztőségének. Fogadják testvéries kézzorításunkat; az ígért székely történeti képre a jövő sept. hó közepén számolhatnak.

HIRDETÉSEK.

HIRDETMÉNY.

Melyszerint alólírott, hivatalból kinevezett erdőzár-gondnok által közhírré tétetik, miszerint az ugocsamegyebeli Tur-Terebesi, ugynevezett peres alerdőbeni **makkoltatási haszonvétel** a f. 1866-ik évi september 8-tól, a következő 1867. évi mártius 19-ik napjáig tartó időre nyilvános árverelés útján T.-Terebes községben a f. 1866-ik évi augusztus hó 29-ik napján, a többet ígérőnek haszonbérbe fog adni. Mely kitézött időre a haszonbérelni szándékozók, szülkséges bánatpénzzel ellátva meghivatnak.

Az árverelési feltételek N.-Szöllősön az alólírott erdő zár-gondnoknál a kitézött határideig, a kitézött határidőn pedig T.-Terebes községben megtekinthetők.

Kelt N.-Szöllősön augusztus 14. 1866.

Szeiler János.

1—2

hivatalból kinevezett erdő-zár-gondnok.

T. Aszalay Antal ur 8-dik számú házánál a piacz oldalon butorozva vagy a nélkül, 1866. év Szentmihálytól kiadandó: 4 szoba, 1 konyha, 1 kamara, 1 fa-, 1 bor-, és zöld-séges pincze; azaz egy családi, vagy pedig 3 magány-lakra is beoszthatók, mivel külön bejárásai vannak. 3—4

Árverési hirdetmény.

A Zászlófi Kajtán és fia esőd ügyében a hitelezők választmánya javaslatára a tömeget illető, 127 adósnál kün lévő némely kisebb, de összesen 5678 ft 14 krra rugó actív követelések elárvereztetése megrendeltetvén, — határidőül f. é. septemberhó 18-ik napja d. e. 10 órája oly formán tüzetik ki, hogy akkor a városházán a részletesen kimutatott követelések egyenkint vagy tömegesen a legtöbbet ígérőnek készpénzért nyilvánosan el fognak adni.

Addig is a venni szándékozók értesítetnek, hogy az elárverelendő követelések részletes jegyzéke a városházán kifizüggesztetett, s hogy ugyanazt, valamint a követeléseket tárgyzó okmányokat, könyv kivonatokat és adóleveleket Szirti Ferencz tömeggondnoknál, és az árverés napján a városházán Gellért László végre-

hajtó bírónál megtekinthetik, és az adósok kiléte és tartozásai minősége felől bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

Figyelmeztetnek egyszersmind a megintett adósok, hogy azon időig tartozásikat a nevezett tömeggondnoknál fizethetik.

Kelt Nagybányán 1866. év aug. 6-án tartott törvényszékből.

1—3

Harámlí Ignác, főbíró.
Fülep Gusztáv, jegyző.

P. 215.

866.

Hirdetmény.

Felső-Bányán elhalt Krassay Józsefnek s nejének, született Endrédy Máriának hagyatékához tartozó, a kis sikárlói 587. sz. tjkönyvben álló 1400 ftra becsült terjedelmes gyümölcsösöl összekapcsolt, s minden megkivántató és jókarban levő épületekkel fölszerelt szőlőbirtok harmad

izbeni árverezésére határidőül a helyszí-nére folyó évi sept. hó 17-ik napjának reggeli 10 órája kitézetik.

Miről venni szándékozók aként értesítetnek, hogy akkor a kérdéses birtok az alólírtnál Szanyér-Váralján, vagy t. Lánckzy István végrendeleti végrehajtó urnál Felső-Bányán bármikor megtekinthető feltételek mellett becsáron alól is a legtöbbet ígérőre le fog üttetni.
Kelt Sz.-Váralján, aug 13. 1866.

Bartók Antal

1—3

fszbió.

429/1866 tk.

1—3

Hirdetmény.

Kávási Gábor alperesnek Szatmárvárosban 122/a. számú és 4800 ftra becsült házastelke, Kolb Mózes felperes javára, harmadbíroságilag és másodszeri árverésen eladati reneltetvén, evégett f. évi september hó 20-ik napja d. u. 5 órákor s a helyszíne határnapul kitézetik.

Az árverési feltételek az e városi tkönyvi hivatalban hivatalos órákban megtekinthetők.

Szatmárváros tszéke mint tkönyvi hatóság 1866. aug. 2-án tartott üléséből.

Joó Ignác,
htk. vezető.

338/866 P.

3—3

Árverési hirdetmény.

Sasku Jakab vagyonbukott esődtöme-géhez tartozó és a sz.-váraljai 552. telek-jegyzőkönyvben foglalt 795. és 801. h. r. szám alatt találtató gyümölcsös aljjal, borhással, aszalóval és istálóval ellátott 1450 ftra becsült szőlőbirtok, a tekintetes megyei törvényszéknek f. évi június 9-ikén 1668. P. sz. a. kelt végzése által nyilvános árverésen eladati rendeltetvén, — első árverési határidőül folyó év augusztus hó 30-ik napja, másodikul septemberhó 29-ik napja mindenkor délelőtti 9 órája a helyszíne Sz.-Váraljára, azon meg-

jegyzéssel tüzetik ki, miszerint az árverési feltételek e szolgabírói bíróságná bármikor megtekinthetők.

D.-Apáti július 27. 1866.

Nagybányai j. főszbírája

Cseh János.

334/alp.

3—3

Haszonbéri hirdetmény.

Szatmár-Németi sz. kir. város alpolgármestere által f. é. 1677. sz. a. közgyűlési határozat következtében ezennel közhírré tétetik, miszerint az alább kiirt Szatmár-Németi város tulajdonához tartozó haszonvételek f. évi november hó 1-től az alább megirt napon s helyiségben nyílt árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fognak kiadani, és pedig

1-ör. A „Zöldfa” című vendéglő s a városi bormérsi jog együtt 6 évre 2 hóra kikiáltási összeg 11,500 ft.

2-ör. A Homoróli koresma 5 évre 2 hóra kikiáltási összeg 500 ft.

3-ör. Csernászegi koresma 3 évre 2 hóra a hozzátartozó földekkel, kikiáltási összeg 700 ft.

4-er. Az Oroszfalusi koresma s malom 6 évre s 2 hóra, szinte a hozzátartozó földekkel kikiáltási összeg 550 ft.

Árverési helyiség a városház tanács-terme, árverési határnap f. évi augusztushó 29-ik napjának reggeli 9 órája.

Az árverelni szándékozók a fent kiirt helyre s határnapra, elegendő bánatpénzzel ellátva, azzal hivatnak meg, hogy az árverési feltételek addig is alpolgármesterei hivatalnál bármikor megtekinthetők.

A fentirt határnapig beérkezendő szabályszerű zártajánlatok, ha azokhoz az ajánlott összegnek 10%-tőlja bánatpénzzül mellékeltek, az alpolgármesterei hivatalban elfogadtatik.

Kelt Szatmártt 1866. jul. 31-én.

Sándor János,
alpolgármester.